Ч. 59 (11.312). Львів, четвер 15. березня 1928. Оплата поштова заплачено готівкою. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

За єдність парляментарної репрезентації.

Львів, 14. березня 1928.

Вибори до обох законодатних польських установ уже минули. Українські національні партії здобули разом 35 мандатів до сойму і 10 мандатів зо сенату. З того листа ч. 18 дала нам 25 соймових мандатів і 9 сенатських, з листа ч. 22 (соц.-радикалів) 9 мандатів до сойму і 1 до сенату. До суми національних українських мандатів враховуємо і той, який здобув у золочівському виборчому окрузі д-р М. Західний, хоч ми непевні, чи сам мандатор до неї себе враховує. Але це не важне, бо один мандат, в яку сторону він на парляментарній арені не перехилився б, сутнього значіння в праці нашої парляментарної репрезентації мати не буде.

Та вже недалекий той час, коли наші нововибрані посли і сенатори зявляться в варшавських законодатних установах і приступлять до виконування своїх парляментарних функцій. І тут насувається богато дуже важних питань як основного, принціпіяльного, так і тактичного характеру. Одначе аналізувати їх нині недоцільно, бо всі вони мусять стати перш за все і то негайно предметом зрілого вирішування наших відповідальних партійних органів і нововибраної парляментарної репрезентації. Ніякий парляментарний крок наших вибранців на варшавському ґрунті не може не бути завдалегідь непродуманим і непідготованим. Але й підготовки булоб замало, якби кожний крок, кожне вступне посунення нашої репрезентації не було однодушним. І тут ми доходимо до зовсім конкретного, наскрізь зрілого питання, а саме: до справи єдности всеї національної української парляментарної репрезентації.

Мабуть не найдеться між нашими політично думаючими громадянами людина, яка не визнавалаб потреби єдности всього нашого національного парляментарного представництва, яка не розумілаб величезної не тільки моральної але й чисто практичної ваги обєднання всіх національних послів у одному парляментарному клюбі.

Наша парляментарна репрезентація зі Сх. Галичини виступить у польських законодатних установах уперше. З парляментарної трибуни в Варшаві вона представить себе цілому політичному світові. А всім нам хіба мусить дуже залежати на тому, щоби вона представилася не тільки гідно, але ще більше, щоби вона виступила однодушно та згідно і щоби кожна її енунціяція, кожний її крок приняв і зрозумів весь політичний світ як однодушний та однозгідний вислів політичних, господарських та культурних змагань всього українського народу під Польщею. Розбиття на кілька клюбів, парляментарна політика кожного клюбу на власну руку, неминуча, часто демагогічна конкуренція, та лiцитація, а наслідком того політичні дісонанси та непорозуміння в самій нашій репрезентації, принесуть нам велику політичну шкоду та не внесуть нічого позитивного ні в політичну організацію, ні в політичне виховання широких мас українського населення. Крім того весь політичний світ, вся европейська й позаевропейська політична опінія буде нас вважати в такому випадку невиробленою політично нацією, політичними партизанами, що не розуміючи ваги консолідації та випливаючої з неї моральної та фізичної сили, нищать самі себе.

Бо чейже треба повести ріжницю між виборчою політикою і виборчою практикою поодиноких національних партій та їх парляментарною діяльністю. Абстрагуючи в даному випадку від цілого виборчого періоду, абстрагуючи від конкуренційних засобів виборчої боротьби, полишаючи на боці й факт наших виборчих втрат наслідком внутрішнього міжпартійного розбиття, ми мусимо тепер здати собі справу з ваги нашого парляментарного виступу на зовні, з ваги доцільної та гармонійної парляментарної діяльности цілої нашої репрезентації. І вже хочби тому, що виборче розбиття нас ослабило, мусить нас скріпити парляментарна консолідація. Бож не тільки моральні, але й чисто практичні причини та обставини парлям. дійсности промовляють за створенням одного національного посольського і сенатського клюбів та спільної загально-національної парляментарної репрезентації. Від чисельности клюбу дуже залежить і сам вплив на хід парляментарної праці. Чим більший, тобто численніший клюб, тим більше прореґатив добуває він у соймі та його ділових комісіях. А чейже наша репрезентація повинна добути якнайбільше такого впливу, абстрагуючи від сутньої його якости: позитивної чи негативної.

Відповідальність за парляментарну консолідацію нашого національного представництва спочиває передовсім на двох наших національних партіях: Українському Національно-Демократичному Обєднанні та Українській Соціялістично-Радикальні Партії. В них лежить також ініціятива до неї. Не сумніваємося, що їхнє порозуміння в справі спільного клюбу акцептують і ті безпартійні національні посли, яких і так не богато (заледви 3), як також ті партійні, що опинилися на парляментарній арені одиночно. Важко сподіватися участи Сель-Робу в спільному національно-українському представництві, бо в попередньому соймі оба відлами тієї партії дали доказ, що з національною українською репрезентацією їм не по дорозі. Тому то на них і рахувати не можна.

Одна загально-національна українська парляментарна репрезентація є, на нашу думку, наказом хвилі та вимогою найістотніших потреб української національної політики і вимогою широких мас українських виборців. Певні перемоги національного імперативу над вузькопартійними інтересами, не тратимо надії, що в найближчих днях цю справу позитивно вирішать і наші відповідальні партійні чинники і нововибрані репрезентанти.

Після виборчого бою.

ПІДСУМКИ І ВИСНОВКИ.

І. Виборчі висліди у Сх. Галичині.

Вибори вже за нами. Скінчився довгий період підготовки, розплянування, агітацій, напруження й непевности. У виборчому бою наступив вудар поодиноких національних груп, співзвучних національно-партійних і міжнаціональних бльоків, поодиноких партій і гуртків, а навіть осіб, що висунули свої листи. День 4-го й 11-го березня приніс остаточне рішення, хоч не приніс розвязки віюдного з питань, що назріли до рішення на території сучасної Польщі. Навпаки, деякі з тих питань, як напр. національне, заплутано ще більше, відсуваючи на дальший плян або викривлюючи його розвязку. Та заки перейдемо до яких-небудь висновків, зробім перш усього підсумки, хочби й попобні.

Виборчі підсумки на українській території під Польщею мусимо розложити на дві групи: на підсумки з полудневo-східної української території (Сх. Галичини) і північно-західної (Волині, Полісся, Холмщини й Підляша). Робимо це з двох причин: 1) тому, що зав. сокальський кордон, який стараємося знищити від кількох літ, все ще істнує в способі трактування двох частин української території під Польщею нашими противниками і в нашій психіці та 2) тому, що у відношенні до Сх. Галичини маємо менш більш вистарчаючі дані, а у відношенні до північних земель маємо тільки дуже загальні і відірвані виборчі висліди.

Сх. Галичина має 8 виборчих округ: Львів-Перемишль, Самбір, Львів-місто, Львівська округа, Стрий, Станиславів, Тернопіль і Золочів (ч. 48—55), а крім того виборча округа Ряшів-Ярослав має достаточну більшість українського населення для вибору одного посла. На території тих восьми округ згідно з польською статистикою (перепис з 1921 р.) живе українців кругло 2,910.000, поляків — 1,540.000 і жидів 530.000. Зазначуємо, що національність ідентифікуємо з віроісповіданням. В дійсности, на означеному терені живе далеко більше українців, а без сумніву менше поляків, як це ми нераз доказували, зупиняючись над фальшивістю польського перепису. Колиб ми хотіли означити українську національну територію на полудневому сході сучасної Польщі, то мусілиб іще згідно з польським переписом з округи ч. 48 (Перемишль-Сянік) вилучити два повіти: Березів і Кросно з польською більшістю. Таким чином відпалоб іще 23.500 українського, 127.800 польського і 9.600 жидівського населення. Так устійнена територія вибирає до сойму 55 послів з округ (при чому з перемиської округи, що вибирає 7 послів, зараховуємо тут лише 4). Вилучивши на увагу відняті від нашої території повіти Березів і Кросно, загальне число населення тієї области виносить 4,520.000, отже на один мандат припадає пересічно 82.000 населення. А що українці на тій території мають кругло 2,900.000 населення, то їм належалось би кругло 35 мандатів, полякам (кругло 1,200.000 населення) — 15 мандатів, а жидам — 5 мандатів. По суті українці повинні би мати більше мандатів: 1) бо фактично їх є більше і 2) бо польська виборча ординація „сконструована в користь більшости. Тимчасом на території Сх. Галичини (з поминенням повітів Березів і Кросно) українці здобули 27 мандатів, поляки — 23 і жиди — 5, себто жиди одержали належну їм кількість мандатів, а українці втратили 8 мандатів в користь поляків, поминаючи вже мандат з округи ч. 47 (Ряшів-Ярослав), який утрачено уневажненням листи.

Під оглядом партійним українські мандати в Сх. Галичині ділиться на пять категорій: 1) Українське Нац.-Демократичне Обєднання (листа ч. 18) — 19 мандатів (д-р Вол. Загайкевич, Гр. Тершаковець, д-р Ст. Біляк, д-р Дм. Левицький*, Ів. Лішинський, д-р Ів. Куровець, Остап Луцький, Дм. Великанович, д-р Ів. Блажкевич, Мих. Галущинський**, Дм. Паліїв, о. Л. Куницький, д-р Ст. Баран, Ів. Záваликут, Андр. Кунько, Вол. Целевич, Ол. Вислоцький, д-р Вол. Пеліх і Ст. Кузик), 2) Українська Соц.-Радикальна Партія (листа ч. 22) — 5 мандатів (Мих. Рогуцький, д-р Лев Бачинський, Петро Шекерик-Доників, Клим Стефанів і Дм. Ладика), 3) 1 безпартійний, звязаний з листою ч. 22 (Вол. Зубрицький), 4) Українська Партія Праці — 1 мандат (д-р Мих. Західний) і 5) Сель-Роб-Лівиця — 1 мандат (Кир. Вальницький).

Польські мандати ділиться на дві категорії: 1) Безпартійний Бльок співпраці з урядом (листа ч. 1) — 22 мандати і 2) Кат-Народовий Бльок (листа ч. 24) — 1 мандат. Всі 5 жидівських мандатів припали одній партії: Сіоністичній Організації Сх. Галичини.

Отже, як бачимо, українські мандати ділиться на пять категорій і чотири листи, польські мандати на дві листи, а жидівські скупчуються на одній. Тому серед жидів майже не було розпорошення голосів, у поляків мінімальне, а в українців величезне. Ясно, що жидівська скупченість дала їм належну кількість мандатів, українці вийшли сильно підірвані з виборчого бою через свою розпорошеність і натиск ріжних чинників, а поляки через той сам натиск, але в іншу сторону, вийшли просто легендарними побідниками.

* З огляду на те, що д-р Дм. Левицький вийшов теж з державної листи, то на його місце з округи прийде Вол. Кохан.

** М. Галущинський вийшов сенатором з держ. листи; його посольський мандат перейме о. Мих. Гавуцевський.

Над чим радила Ліга Націй?

В практиці виробився звичай, що Рада Ліги Націй збирається на засідання в Женеві бодай чотири рази в рік: весною в березні, літом у червні, осінню у вересні і зимою в грудні. Крім цього бодай один раз в рік відбуваються засідання Ради Ліги Націй. Відбулося саме на днях і про нього цікаво декілька слів сказати.

На порядку дня звичайних засідань Ради Ліги Націй з правила буває кільканадцять, а то й більше справ. Порядок дня укладає постійний генеральний секретар Ліги, тепер англієць сер Ерик Друммонд. Але між масою справ все бувае кілька найважніших, т. зв. [illegible] політичних і на них [illegible] уваги цілого світу. Таких справ на останнім засіданні Ради Л. Н. було три. А саме: справа конфіскати [illegible] на станції Сен Готардського матеріялу [illegible]

тард, справа угорсько-румунського конфлікту з приводу відшкодування для угорських оптантів і польсько-литовський конфлікт.

Перша справа вийшла на світло дня ділом невадійно з початком січня п. р. На прикордонній австрійській залізниці стації Ст. Готтард митні австрійські урядовці нехотячи викрили, що пять вагонів вислані з Італії на Угорщину і, будучи, навантажені всілякими машинами ділом, навантажені — на ділі шмерть напа старим залізом — на ділі шмерть набита ручними та машиновими крісами, стрільнами і взагалі воєнним матеріялом. Вістка про це відкриття пішла до преси і справа в одну мить набрала европейського розголосу. Очевидно, найбільше заметушилися та захвилювалися політики т. зв. Малої Антанти, себто чехи, румуни та югославяне. Їх-бо res agitur в даній випадку. Чи треба було аж Бог зна яким остроумним, аби здогадатися, що тут просто на глум всім високим гаслам про загальний мир і розброєння — Італія нишком зброїть свого союзника: Угорщину, проти кого?... Звісно: не проти Америки, Нікарагуї або Уругваю тільки проти ворога Італії: Югославії союзників останньої — Чехословаччини і Румунії.

Пішли в рух депеші, дипльоматичні ноти, парляментарні інтерпеляції, сотні газетних статей і ін. аж поки врешті-решт представники Малої Антанти офіційно не звернулися до Ради Ліги Націй, аби остання, згідно з постановами ковенанту (статуту) свого, не заінтересувала Угорщини: що має значити цей ст. готтардський інцидент?

Тимчасом мадярський уряд пошив своїх неприятелів у дурні. Виявилося, будім, що адресат, до якого посилка була спрямована не існує, а тим самим, значить: пять вагонів з вантажем сталися, кажучи технічним висловом: нічиїм майном. Згідно з постановами залізничого регуляміну його продали на публичній ліцитації на стації Ст. Готтард, а підставлені мадярські „купці" негайно закуплений „товар" знищили. Таким чином тепер нема навіть корпус деліктi, яким міг би політикам Малої Антанти служити за доказ воєнних приготувань Мадярщини та статися підставою до „інвестиґаційних" кроків проти неї.

Отже вся комедія, яка тепер розігралася в Женеві, є навіть більше чим незначна. Мадярів обвинувачували, ставили їм багато дуже неприємних питань, Бріян цікавився: де є залізничі фрахти, що торкаються згаданої посилки?, та мадярський представник ген. Танчос з великим обуренням відкидав всі підозріння і протестував проти спроб, поступати з Угорщиною як побитою країною. Нині Рада Л. Н. вирішила передати справу спеціальній комісії, котра до червня збере усі потрібні матеріяли і складе про неї точний звіт. Політики Малої Антанти мусіли з кислими мінами вдоволитися тією постановою тай ще вдавати, що вони вдоволені нею. Та на ділі побідницею вийшла Угорщина. Її зловили на горячім вчинку воєнних зброєнь, але факт цей пройшов для неї ділом безкарно. За Угорщиною в цім випадку стояла тінь сильної людини: Бенітто Муссоліні і тому памове чехи, румуни і югославяне мусіли вдоволитися і тією паперовою постановою.

Ми в цій справі заінтересовані з огляду на область Закарпаття, про „реанексію" якого мадяри балакають цілком відкрито. Але чеський уряд і громадянство повні сліпого шовінізму і гротескового імперіялізму у відношенні до країни нашого рідного „дорадного брата". Їх не завертають на шлях права і справедливости ні постанови міжнародніх трактатів, ні їх власні кличі про славянське братерство, ні врешті звичайний розрахунок. Чи ст. готтардський інцидент також не відкрив очей чеських захватчиків на страшну небезпеку, яка грозить їм і нам від мадярів, котрі відкрито гострять ніж на воєнну відплату?...

Друга справа, про яку радила тепер Ліга Націй також характеристична для її діяльности і справжньої сили. Це є спір про відшкодування для т. зв. мадярських оптантів, котре на думку Мадярщини повинна заплатити Румунія. Джерелом його — тріянонський мировий договір, в котрім мадярам, що перейшли під румунську державну владу дозволено в означеному речинці „оптувати", себто приняти громадянство Угорщини, покинути Румунію і переселитися до Угорщини. Багато мадяр, головно поміщиків, скористало з цього права і покинуло кордони „Романія Маре" (Великої Румунії), що ні сіло ні пало в один мент проковтнула цілий досі угорський Семигород. Румуни зі свого боку не дуже жаліли за цими мадярами. Залишене землю вони собі преспокійно розділили між румунських селян шляхом земельної реформи. А мадярам, які волочать їх вже щось пять літ по різних міжнародніх інстанціях, просто показують дулю. Не заплатили їм досі і напевно не заплатять ні сотика.

Булоб цікаво і повчаючо розказати з подробицями, яких митарських засобів вживали політики в Лізі Націй для того, щоби цю неприємну справу якось сховати під стіл. Але видно, що і флегматичному сер Чемберленові нарешті не стало терпцю. Пресові звідомлення з Женеви доносять, що реферуючи справу угорських оптантів, сер Остен Чемберлен піднявши руки в гору заклинав румунів, аби вони погодилися на предложення Ради Ліги Націй і віддали спір на вирішення Міжнародньому Трибуналові в Гаазі. Адже спір стояв вже 18 (!) разів на порядку дня женевських нарад. Та румуни осталися неуступчиві. Що більше. Становище Ради Ліги Націй, безсумніву прихильне для Угорщини, дало привід до кризи румунського уряду. Румуни не можуть погодитися з думкою, що вони, побідники, мають побідженим мадярам платити за здобуту землю і в цім випадку всі великі держави держать сторону мадярів. І знов, значить, буде цю справу жмакати яканебудь комісія, котра знов прийде з відповідним внеском перед Раду, яка при Божій помочі ще не 18 а напевно і 28 разів товктиме воду в ступі.

І нарешті польсько-литовський спір. В якій він стадії находиться, відомо всім аж надто добре. Вальдемарас без обиняків кепкує собі з польського уряду і, видно, не дуже бере собі до серця польські відкриті і скриті погрози. Пан міністер Залеський поїхав тому до Женеви на скаргу на Вальдемараса. І негайно надійшло від Ліги Націй до Вальдемараса запрошення приїхати до Женеви та виправдатися за свою поведінку. Польська преса затріюмфувала. Ось тепер, мовляв, гаразд попадеться литовцям. Та Вальдемарас знов перехитрив всіх. Він спокійно відписав, що на теперішнє засідання Ради Ліги Націй не був заздалегідь запрошений і тому не збирався ані не збирається на нього їхати. Не позволяють йому, мовляв, його урядові обовязки. І що сталося? Рада Ліги Націй вирішила прихилитися до становища литовського премієра, після чого польсько-литовський конфлікт був знятий з порядку нарад біжучої сесії, з тим, що його поставлять напевно на слідуючій. І польська преса якось вже не тріюмфує. Набрала води в рот і мовчить.

Ось китиця справ, котрі пророчисто говорять про справжнє політичне положення в Европі і мирові перспективи в найблизшому майбутті в звязку з діяльністю вільсоніяської дитини: Ліги Націй в Женеві.

Д-р Павло Лисяк.

Змова в Донецькому басейні.

Із Москви повідомляють, що справа протидержавної змови в Донецькому басейні, в якій брали буцім-то участь монархісти, кадети, різні контрреволюціонери та німецькі інжиніри є заплутана. Один із арештованих інжинірів, мав заявити — як про це повідомив Риков на засіданні московського Виконкому — що змовники хотіли захитати радянською владою знищивши промислову її підставу. Риков заявив: „Я не можу допустити думки, щоби англійські або німецькі фірми, які в нас працюють, сами почали таке діло. А проте стверджено, що між урядовцями та агентами чужинних фірм є безпосередні учасники протидержавної змови. Деякі із них арештовані і передані судові".

Імена арештованих німців: інж. Гольдштайн і Отто та монтер Маєр. Вони виїхали три місяці тому в Донецький басейн щоби там завести турбіни і електрику. Їх обвинувачують у тім, що підчас своєї праці давали інформації якійсь контрреволюційній організації, як можна знищити весь наладжений технічний апарат.

Арешти переведено з припоручення голови української чеки (ДПУ) Балицького. Арештованим громадянам УСРР згідно СРСР загрожує за економічну шпіонажу (так кваліфікує радянський карний кодекс провину арештованих) кара смерти, в чужинцям в найкращому випадку видаленик з границь СРСР і конфіскати майна. В справі арештованих німецьких інжинірів виїхала спеціяльна делегація з Берліна до Москви за виясненнями. Крім того має цю справу порушити Штреземан у заповідженій стрічі з Літвіновим. Стала вона тепер центром уваги в Европі.

В безконечній черзі...

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС 17-ЬОХ.

ТРИЦЯТЬОСЬМИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Нинішній, останній день розправи, закінчився присудом, якого, признаємося, ні ми ні ніхто з лави оборонців не сподівався: **обв. Василя Атаманчука й Івана Вербицького признано винними злочину морду на особі куратора Собінського і засу**джено на смерть з тим, що перший має бути повішений Вербицький Ів., а другий В. Атаманчук. Не потребуємо додавати, що цей присуд викликав страшне, просто поражаюче враження на численно зібрану публику, між якою була й рідня львівських обвинувачених та багато їх знайомих.

Щодо інших обвинувачених, то **обв. Матийціва й Дармохвала засуджено на 2 роки тюрми, обв. Дерлицю і Дзіся на півтора року тюрми, а Мих. Вербицького на 1 рік тюрми** — всіх за злочин з § 67 (шпіонажа). Крім того **обв. Ярослава Гретчака, Ольгу Гретчак і Михайла Вірстюка засуджено на 1 рік тюрми** — всіх за переховування обв. Атаманчука і поміч у його утечі.

Всім засудженим враховано до кари слідчий арешт.

Обв. Ольгу Вербицьку, Олександру Яницьку, Станиславу Дзьобівну й Олену Королюкову, а також Юліяна Головінського, Антона Стефанишина і Миколу Коваляська увільнено від всякої вини і вони вийшли зараз на волю. Крім того вийшов на волю обв. Михайло Вербицький, який відсидів свою кару у слідчій тюрмі. Обоє Гретчаки і Вірстюк вийдуть на волю в перших днях квітня ц. р.

—o—

Хід нинішньої розправи був такий: Предсідник докінчив у кількох реченнях своє резюме, подавши лаві присяглих пояснення, в який спосіб вона має відбути нараду й голосування над поставленими питаннями. Після того лава суддів присяглих пішла до сусідньої кімнати, де радила від год. 10-ої до 2-гої. В 2 год. прис. судді вернули до салі і вибраний ними предсідник інж. Рогойський Тад. відчитав їх відповіди.

На перше питання (щодо морду на кур. Собінськім) були такі відповіди: **дотично Атаманчука 8 гол. — так, 4 гол. — ні; дотично Івана Вербицького 11 гол. — так, 1 гол. — ні.**

На питання за злочин держ. зради (§ 58) були такі відповіди: щодо Атаманчука 8 так, 4 ні; щодо Ів. Вербицького 12 так; щодо Мих. Вербицького 5 так, 7 ні; щодо Ольги Вербицької 4 так, 8 ні; щодо Головінського 6 так, 6 ні; щодо Стефанишина 4 так, 8 ні; щодо Яницької 3 так, 9 ні; щодо Дзіся 5 так, 7 ні; щодо Дзобівньої 12 ні; щодо Дерлиці 3 так, 9 ні; щодо Матийціва 4 так, 8 ні; щодо Королюкової 2 так, 10 ні; щодо Коваляська 2 так, 10 ні; щодо Гретчака Яр. 3 так, 9 ні; щодо Гретчаківної Ольги 12 ні; щодо Вірстюка 5 так, 7 ні.

На питання за злочин з § 67 (шпіонажа) відповіджено: щодо Атаманчука 9 так, 3 ні; щодо Ів. Вербицького 12 так; щодо Мих. Вербицького 9 так, 3 ні; щодо Ольги Вербицької 7 так, 5 ні; щодо Головінського 4 так, 8 ні; щодо Стефанишина 5 так, 7 ні; щодо Яницької 7 так, 5 ні; щодо Дзіся 9 так, 3 ні; щодо Дзьобівної 6 так, 6 ні; щодо Дерлиці 8 так, 4 ні; щодо Матийціва 9 так, 3 ні; щодо Королюкової 3 так, 9 ні; щодо Коваляська 4 так, 8 ні; щодо Дармохвала 9 так, 3 ні.

За укривання Атаманчука і поміч йому в утечі признано винними: Ярослава Гретчака 9 гол. проти 3; Ольгу Гретчак 9 гол. проти 3; Мих. Вірстюка 8 гол. проти 4.

Вінні признано винним Дзіся Володимира за чинний опротив супроти дозорців 10 гол. проти 2; Ів. Вербицького за напад на ком. Мітляндера 11 гол. проти 1, тогож самого за фалшиві відзнаки проти ком. Мітляндера і тов. 10 гол. проти 2.

Після відчитання тих відповідей покликано на салю обвинувачених, яким відчитано ті відповіди в цілости ще раз. Опісля трибунал пішов на нараду і в год. 3-й предсідник проголосив присуд, який ми подали вже на вступі.

По проголошенні присуду обор. д-р Шухевич вніс заявлення неважности дотично присуду на Василя Атаманчука, а обор. д-р Старосольський — дотично присуду на Івана Вербицького. Дотично присуду на інших обвинувачених застеріг собі д-р Ганкевич іменем оборони 3 дні до надуми.

По замкненню розправи публика розходилася спокійно домів, коментуючи живо цей мабуть неочікуваний смертний присуд. Перед судом сконсиґновані були цілі відділи пішої і кінної поліції, що не мали нічого до діла.

—o—

ДОКІНЧЕННЯ ПРОМОВИ Д-РА МИХ. ВОЛОШИНА.

Переходжу до обв. Юліяна Головінського.

Юліянові Головінському закидає акт обвинувачення ні менше ні більше, а гол. зраду з § 58 і шпіонажу з § 67. Причиною є та циркуляційна карта (фотографія), яку найшли десь там в паперах крак. процесу. Фотографія на цій карті є з давніх літ, на що звертаю увагу. Діти під фотографією виставлені на групі бо молодшого чоловіка від Головінського, а до того його вигляд там значно молодший і лице його, особливож очі заретушовані. І на щож було Головінському такої карти, коли він жив досить легально, був завсіди зголошений і міг кожної хвилі виїхати легально на легальний пашпорт за кордон? Я вже доказував тут на розправі, що ця фотографія могла дістатися до рук Волошака таким чином, що надіслані Головінським фотографії і статті на адресу Комітету старшин VI. бригади забрав Волошак, який мав зредаґувати альманах на спомин подвигів VI. бригади.

При тому, позволю собі пригадати, що Головінський не заперечував тут, що не знає Волошака; навпаки — він заявив отверто і щиро, що Волошак був саме адютантом у його VI. бригаді і ще з того часу датуються їх взаємини. Отже з того знайомства не можна теж дедукувати нічого проти Головінського.

Всі інші закиди проти Головінського такі маловажні, що просто шкода над ними зупинитися. Так подається, що він не мав постійного заняття, що він крутився богато по улицях, що міняв доляри на чорній біржі, що був у звязках з обвинуваченими. Ми доказали, що Гол. мав заняття. А крутився по улицях, бо займаються посередництвами, як це ми теж доказали, не міг сидіти в хаті. Із кнеций на 4 спусти; міняв доляри, бо їх міняє нині кожний. А щодо звязків Гол. з обвинуваченими, то я скажу тільки одно: За стрічі з людьми, навіть підозріливими, не можна нікого карати, бо це ще нічого не вказує на ніщо. А врештою як конструуються такі конфіденціональні відомости, ми тут уже виказали. Я зверну тут тільки увагу, що одно таке конфіденціональне звідомлення подає, що обв. Гол. був 1. грудня 1926 у Львові і стрічався з деякими обвинуваченими. А тимчасом слуханий тут о. Твердохліб і жінка Головінського стверділи понад усякий сумнів, що Гол. був з жінкою 1. грудня 1926 в Раді Руській. Того дня добрали ... там слово ... [illegible]

ПРЕЗ. МОСЦІЦЬКИЙ ОТВОРИТЬ СОЙМ.

Варшава, 13. березня 1928.

Досі не устійнене ще речинця першого засідання сойму. Правники пояснюють уст. 25. конст. так, що перше засідання позаино відбутися найпізніше у третій вівторок після дня виборів до сенату, отже найдалі 27. березня. Є чутки, що сойм отворить президент у самому. Предсідником першого засідання сойму буде найправдоподібніше пос. Бойко, як один із найстарших послів.

ПОС МАНДАТИ З ДЕРЖ. ЛИСТ.

Варшава, 13. березня 1928.

Засідання держ. виб. комісії, яка приділить мандати з державних лист до сойму, буде у четвер. Комісія має вже всі вислідки виборів. Після приділу мандатів у пятницю будуть оголошені в „Моніторі Польськім" назвиша послів, що входять до сойму з держ. листи. Тиждень опісля кандидати повідомляють держ. виборчу комісію, чи задержують мандат чи зрікаються його, коли їх вибрано в округах. Коли до тижня не прийде відповідь, ухвалить постанову сам ген. виб. комісар. Держ. виб. комісія збереться около 20. березня задля приділу мандатів з держ. лист до сенату.

РОЗПОРЯДОК ПРО ДОМАШНІЙ АРЕШТ.

Варшава, 13. березня 1928.

У 26. ч. „Дзенніка Устав" оголошено розпорядок президента держави про домашній арешт. На основі розпорядку суд може у присуді або в окремій постанові ухвалити, що засуджений на кару арешту не довшу як 7 днів, може відсидіти її вдома. Під час відсиджування кари домашнього арешту (у мешканні) засудженому не вільно виходити з хати ані приймати відвідин без дозволу власти, яка зарядила виконання кари. Нарушення цієї постанови спричинює крім виконання цілої кари в публ. арешті ще й кару арешту до шістьох тижнів. Власти, які заряджують виконання кари домашнього арешту, можуть розпоряджувати в справі виконання арешту органами держ. поліції. Розпорядок увійшов у життя з днем його оголошення.

ДЕЛЕГАЦІЯ СРСР. У ЖЕНЕВІ.

Женева, 13. березня 1928.

На сесії приготовної комісії конференції розброєнь Вел. Британію заступатиме льорд Кешендон, Францію гр. Кльозель, Італію ген. Де Маріні, Німеччину гр. Берисдорф, Японію Сато, Зл. Держави Гібсон і адм. Джонс, Голяндію мін. Роджерс, Польщу мін. Собаль. На чолі делегації СРСР, що вже приїхала до Женеви, є заст. нар. ком. закорд. справ Літвінов і Луначарський. Заступлені будуть теж Канада, Китай, Фінляндія, Чіле, Колюмбія, Куба, Чехословаччина, Болгарія, Румунія, Швеція, Греція, ЗХС і Туреччина. Комісія радитиме 2 тижні. Розглядатимуть між ін. більшовицьке предложення в справі повного скасування сухопутніх і морських збройних сил.

ПОМЕР БУВШ. ҐУБ. БОБРІНСЬКИЙ.

Париж, 13. березня 1928.

Помер тут гр. Бобрінський, що був підчас війни генеральним губернатором у Львові за часів рос. окупації Галичини в р. 1914—15. За австрійських часів виступав гр. Бобрінський як свідок у русофільськім процесі в Мармароші.

ПОЖЕЖА ШИБУ.

В ночі на 13-го березня вибухла пожежа у шибі „Валіско" у Тустановичах, що належить до нафт. концерну „Премієр". Шкода виносить 50.000 зол.

спільно оглядали шерву. Ось як виглядає віродостойність конфіденціональних реляцій у світлі фактів!

Дозвольте ще кілька слів про конфіденціональні відомости, на основі яких закинено стільки обв. Головінському. Що таке конфіденціональні відомости, виказали вже мої товариші. Я тільки доповню їх одним порівнанням.

Конфіденціональна відомість — як не рідна, то природна сестра звичайної сплетні. Коли дозволите мені ужити малого порівнання, то сплетня — це звичайна дівчина до послуг, яка прятає, замітає, миє, чистить і т. д. або жінка-перекупка, яка сидить при страгані на ринку в своому фартушку. А конфіденціональна відомість — це вже панянка в короткій модній сукоці вище колін, з підкарміннованими устами, з підмальованими бровами, словом — дівчина легких обичаїв. І звичайно виступає ця панянка в товаристві альфонса, який криє в кишені гострий ніж — анонім!

Яка огидна річ анонім, яких спустошень і шкід накоїв уже анонім, про це міг би сказати неодно кожний з нас. Уявім собі тільки, що мусить переживати люблячий муж, коли дістане анонім, що його жінка, якій він вірив понад усе, зраджує його з іншим! Коли до такого мужа не мала досі приступу ніяка думка-зневіра, віньє наймеше підозріння, то які муки мусить він переходити в своїй душі, почуваючи, що дорога найближча йому людина — враджує його! Нехай, що це грубе неправда, але докучлива думка-сумнів, думка-зневіра їстиме цілий його організм, буде його переслідувати, хочби як він від неї відганявся!...

Спустошення, що їх наробив анонім, змалював дуже добре покійний вельми д-р Гойнацький в різдвяному числі „Газ. Поранної" з р. 1927. Цю статтю закінчив він такими словами: „Хай згине подле, нікчемне аноніматорство в нашій суспільности!"

А на тих анонімах, на тих конфіденціональних відомостях побудовані всі закиди проти підсудних, зокрема проти моїх клієнтів.

І ще одно. Говорено тут дуже богато про непевність, невіродостойність конфіденціональних відомостей і про ролю поліц. конфідентів узагалі. Не хочу, щоби нас зле розуміли. Поліція, яка тут на селі чи в місті береже порядку, виконує тяжку й відповідальну службу. Хочемо вірити, що й тайна поліція, очевидно не без виїмків, виконує совісно своє завдання. Тому надком. Мітлешер і інші його підвладні в загальному зізнавали тут субєктивно правду, бо такі реляції мали вони від ріжних подлих і нікчемних типів поміж самих українців, які за юдин гріш або з мотивів найнижчої, брудної помсти візнади на своїх товаришів, що тільки хотіли. Отже це поліційні органи, а всякі огидні креатури — без почуття чести й без сорому — з кругів самих обвинувачених, що бігли на поліцію з доносами, щоб заробити марних 30 зол. або поститись на товаришеві за відбиту дівчину чи за іншу дрібницю — отсе виновники всього лиха, отсе найнікчемніший, найподліший, найогидніший витвір людського духа! Бо треба знати, що такий тип, знаючи або й не знаючи нічого, фантазує на 100, а принайменше на 90 прц., аби його реляції були тимбільше пікантні, аби за них заплачено більше гроша...

В цьому місці мушу спинитися на ще одній справі. Головінський заявив тут на мої питання, що був командантом VI. бриґади УГА в 1920 р. і боровся проти більшовиків. Часть преси представила цю відповідь Головінського як заяву льояльности до Польщі — ad captandam benevolentiam прис. суддів. Під впливом такого представлення преси також дехто з публики уважав цю відповідь Головінського за заяву льояльности до Польщі. Мушу з отсього місця застерегтися проти такого розуміння слів Головінського, проти такої їх інтерпретації. Гол. не думав складати тут якоїсь заяви льояльности і був далекий від того. Він потвердив тільки загально знаний, історичний вже нині факт. Тому над жестом молодого поета-футуриста, який ми мали нагоду заобсервувати в цій салі, можемо перейти спокійно до денного порядку. Це звичайна собі licentia poetica.

При кінці позволю собі звернути увагу панів, що вийшли дуже цікаві спомини Яна Квапінського про муки польських революціонерів у б. Росії п. з. „Організація бойова, каторга, революція російська", до якої вступне слово написав Ігнат Дашинський. В цій книжці автор стверджує, що російський царський суд тільки тоді вів справу проти бойовиків (членів бойового відділу ППС), коли провокатор, що сипав бойовиків, сам признавався до безпосередньої участи в акції. Колиж справа опиралася на конфіденціональних відомостях чи поголосках, то провокаторові не вірили і суд такої справи не вів.

Кінчу свою промову. Обвинувачені не є героями, героями хоче зробити їх тільки прокуратор. Але кожний невинно засуджений є героєм. Закінчу словами Дашинського, якими він закінчив своє вступне слово до цитованої перед хвилиною книжки: „I będą nasze więzienia ciemne miejscem odpustu ludzkości". Вірю, що ви поступите по думці цих важенних слів...

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. і пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

НОВИНКИ.

— **Арештування на Волині.** Дня 7-го березня ц. р. арештували члена УНДО І. Федоровича на ст. Рудня Почаївська і відібрали в нього агітаційну літературу до сенату з ч. 18. Дня 9-го березня ц. р. в ночі арештували також члена УНДО Волошина з ст. Рачина, повіт Дубно, в хвилині, коли він саме повернув з арешту з м. Дубна. Волошинові закидують агітацію в виборчому льокалі підчас голосування за ч. 18, не дивлячись на те, що він як муж довіря не міг підчас голосування агітувати.

— **Шевченківський концерт у Львові.** У програму святочного концерту в память роковин Шевченка, який дають музичні львівські товариства в неділю 18. березня в год. 12. в полудне — увійде: 1) Вступне слово, д-ра В. Старосольського; 2) Українська рапсодія В. Барвінського — віддіграє симфонічна орхестра муз. т-ва ім. Лисенка; 3) „Україні" (слова Ол. Колесси, музика Ст. Людкевича), сопранове сольо в супроводі орхестри і хору виконає п. Д. Бандрівська і „Львівський Боян"; 4) „Заповіт" кантата В. Барвінського на мужеські, мішані хори і басове сольо в супроводі орхестри — відспіває п. Р. Орленко і „Львівський Боян". Білети в книгарні ім. Шевченка в ціні від 6—3 зол.

— **Останні жарти зими.** В усій Европі впали цими днями снігм та настали морози. Від Льондону до Білгороду столиці вкрились сніжним покривалом або бодай серпанком. Ми замість снігу маємо гострий мороз із вітром. Невідомо, чи коли нині потепліє, то це вже зворот до весни чи щойно увертюра перед новою зимою.

— **Львівська темна хроніка.** Вчора ш.-й сенат розбирав стару справу кріавої бійки при вулиці Личаківській 102, де ремісники, що працювали в бетоварні віддіткнули, що працювали зими одного із час веселої нічної забави вбили одного із своїх товаришів Петра Смолу. Суперечка повстала за дівчину. На лаві обвинувачених засіло шість робітників. У цій справі переслухали аж 200 свідків.

засуджено на кару від 4—6 міс. із правом завішення її.

— **Катастрофи й нещастя.** Пароплав „Кольонель Лі", що плив із Бостону до Ню Йорку, осів на мілині; є мала надія, що 150 пасажирів урятується. — На побережах Франції впав у море літак; двох подорожніх утопилось. — Грецький торпедівець „Панормос" розбився на скелі Егіни. — Один англійський турист упав з піраміди в Каїро.

— **Фашистівська культура.** Італ. міністр народньої освіти Фіделе сформулував у парляменті здобутки уряду в ділянці „фашизування" культури. Уряд рішив ужити засобів, щоби поширити національне мистецтво, головно музику. На майбутнє концерти не зможуть відбуватись, якщо бодай половина програми не складатиметься з творів італійських композиторів. Завдяки фашистівському режимові, каже Фіделе, за останніх 5 літ національна культура зміцнилась більше як за попередніх 60.

— **Танці добрих старих часів.** В Англії заснували т-во „Танців добрих старих часів", яке має займатись пропагандою в користь танців, що вийшли з моди: вальса, польки, лянсієра, кадриля, бостона, мазурки.. Та успіхи цеї пропаганди слабі: музичні фірми не хотять видавати цих старих танців, кажучи, що вони не виплачуються, а музики сучасних орхестр або не вміють або не хотять їх грати.

— **Атлянтида на Гвадальквівірі.** Вчені віддавна шукають місце мітичної Атлянтиди: і серед океану і на пустини Сагари і в нетрах Мексика. Письменники додали до всіх цих теорій неодну свою гарну фантазію. Тепер читаємо про нову гіпотезу, що виринула між ученими: Атлянтида це було попросту містечко, якого руїни відкрили в Еспанії, там, де Гвадальквівір вливається в Атлянтійський океан. Топографія цього міста справді нагадує опис Атлянтиди у Плятона. Останки міста находяться на острові, що колись лежав між двома розгалуженнями ріки. Пізніше Гвадальквівір змінив своє річище, завернувшись на північ і місто завмерло, як завмирає багато міст без води. Покищо розкопки в цьому місті щойно почались і не можна означити, з якої доби є це місто. Можливе, що фантастична Атлянтида, про яку сучасні мріяли як колись люди про золотий вік покажеться звичайним, прозаїчним містечком.

— **Світова всячина.** У Німеччині вернулись цими днями метелиці; поїзди йшли дуже спізнені. — Ліга Націй згодилась піддержати позичку для Болгарії та Португалії. — За почином австралійського премієра Брюса, в Австралії, за прикладом Англії скликують конференцію для забезпечення промислового миру. — Англійський парлямент прийняв у першім читанні проект поширення жіночих виборчих прав. — Афганістанський емір виїхав із Парижа в Льондон. — Помер епископ Ліверпуля д-р Чавас в 82 р. життя. — Пруський ляндтаг відкинув більшістю 188 голосів проти 150 пропозицію соціялістів, щоби скасувати кару смерти. — 3000 данських шахтарів вибирається в Копенгаген для демонстрації проти уряду; цікаве, що місто обіцює їм харч і захист на час їхнього побуту. — Висла наново замерзла. — Із Ню Йорку вислали в Італію дві скриньки із 200.000 дол., які впали в море підчас їх перевантаження; покищо їх не добули. — Райнгардт має намір вернутись в осени в Ню Йорк і основати власний театр. — Югославянський король вибирається в гості до Англії.

— **Управа „Червоної Калини"** складає оцим щиру подяку ВП. Паням, які були ласкаві причинитися датками до буфету на „Традиційні Вечерниці Червоної Калини", що відбулися дня 25. лютого п. р. А то: ВП. Добр. О. Бачинській, І. Бойковській, С. Весоловській, І. Гинилевичевій, С. Голіяшовій, Г. Гомзіновій, Голіяновій, К. Голубцевій, Д-р Степанів-Дашкевичевій, Желізковій, В. Зарицькій, С. Зимаковій, Г. Купчинській, О. Левицькій, Ю. Лисовій, Л. Луцькій, С. Магалясовій, Мартинцевій, Н. Мечниковій, М. Мудриковій, Є. Музиковій, Д. Навроцькій, М. Палійовій, О. Палійчуковій, І. Палііві, О. Паліївій, Л. Петриковій, Радловській, І. Рожанковській, О. Рудницькій, Ю. Рудницькій, І. Скоплиновій, М. Терлецькій, Н. Терлецькій, Тикторовій, Турчиновій, І. Шепаровичевій, О. Шепаровичевій, І. Шухевичевій, М. Чубатій, М. Цимбалістовій. З окрема дякуємо: ВП. Добр. І. Рожанковській за провід в комітеті Пань і за труди, а також всім тим Паням, які з посвятою пожертвували весь вечір в орудуванні буфетом. ВП. П. дир. Ю. Шепаровичеві за повний темпераменту провід забавою, пп. Р. Купчинському і Т. Витвицькому за поміч в аранжованню. Щиру подяку складаємо рівнож П. Т. Фірмам та установам: Народня Торговля, Акційне Т-во Львівських Броварів, Бакон, Пасецький і Сп. Краків, Й. Штромінгер, реставрація „Гігієна", Теодор Пиляк, а також ВП. дир. Лазоркові дир. Скрипці, Ю. Гаврилевичеві за щедрі дари і датки. Вп. Хамулі за випозичення прегарних килимів, капельникові п. Букшованому за добірний склад орхестри, яка вповні вивязалась зі свого завдання. Почуваємося до обовязку подякувати Всім Вельмишановним Гостям, зокрема тим, які не жаліли труду, приїхавши на „Традиційні Вечерниці Червоної Калини" з найдальших закутків провінції. — Львів, дня 12. березня 1928. — Управа „Червоної Калини". 1679

— **Комунікат.** Відповідно до зарядження Воєвідства: у Львові з 26. XI. 1927 Ч. Б. П. 12819, в Тернополі з 16. XII. 1927. Ч. Б. П. 8462, в Станиславові з 5. XII 1927 Ч. 7255/27 подаємо отсим до прилюдного відома (заки буде оголошений подрібний виказ) загальний вислід збірки дару на „коляду" для „Рідної Школи" до дня 10. III. 1928. а саме: з области громад львівського воєвідства вплинуло 22.968.37 зол. і 14 ам. дол.; з области станиславівського воєвідства 18.529.97 зол.; з области тернопільського воєвідства 15.837.56 зол.; разом 57.355 зол. 90 сот. і 14 ам. дол. — Всім ВП. Добродіям складаємо отсим прилюдну щиру подяку. — Головна Управа „Рідної Школи".

ФРАНЦІШКА ІГНАТ

вдова по довгих і важких терпіннях, заосмотрена Найсв. Тайнами, померла дня 12. березня 1928 проживши 80 літ. — Похорони відбудуться в середу дня 14. березня в год. 3. попол. з каплиці ОО. Бернардинів, на Личаківський цвинтар, на які знакомих і вірних запрошують горем прибиті

ДІТИ і ВНУКИ.

Поминальне Богослуження

в другу річницю смерти бл. п. **Володимира Левицького** інсп. залізничого відбудеться в суботу дня 17. п. м. в год. 8-ій рано в церкві св. Юрія на яке свояків і знайомих запрошує — Рідня.

СПОВІСТКИ.

Комунікат Кружка для вшанування памяти 10-ліття смерти Івана Франка. Дня 7. III. 1928 в год. 6. вечером відбулося засідання оціночного суду названого Комітету, де вирішено з представлених 9 проєктів нагородити автора проєкту під motto „золотий трьохкутник в золотім кільці" III-ою нагородою у висоті 50 дол. амер. і запропоновано Комітетові до закупна 2 проєкти під motto 1) „І. Ф." і 2) „2 золоті ростирачі в синій обвідці". Просимо Вп. Автора зголоситися в Комітеті по гонорар. Вп. Авторів всіх інших проєктів просимо ласкаво подати точну адресу і Mott-а в ціли відіслання до дня 1-го квітня ц. р. В разі неподання адреси до зазначеного часу і Mott-а, проєкти будуть зложені в однім з Українських Музеїв на власність. — Львів, дня 8. III. 1928. — Голова М. Галущинський. 1686

Нова кухня вітамінова, книжка потрібна в кождій українській хаті, на селі і в місті. Після найновіщих вимог здоровля зложила Осипа Заклинська. На зміст книжки складаються такі частини: I. вегетаріянська, II. мясна, III. дієтична і діточа, IV. ради для газдинь. У першій частині між іншим приписи про варення вітамінових страв, печення хліба, вітамінові торти, тіста, компоти, заварювання, галяретки, мармеляди, безалькогольні напитки, морожене і т. і. Книжка обіймає біля 290 стор. друку вел. вісімки і виходить з друку перед Великодними святами. Ціна її в передплаті, отриманій до 10. квітня п. р. виносить лише 4 зол. вже з почтою, після виходу з друку ціна буде значно вища. Передплату приймає В-во „Русалка", Львів. Куркова ч. 10. Звертаючи увагу нашого громадянства взагалі, а зокрема наших жінок-господинь, що так гарно і практично написаної кухарської книжки не було і нема досі навіть в чужих мовах, та що з замовленнями треба поспішати, бо наклад дуже обмежений. 1680 1—2

Заходом Марійського Товариства Пань відбудуться Реколекції для Пань в Семинарській церкві у Львові вул. Коперника ч. 36. В днях 19. (понеділок) до 25-го березня п. р. Кождого дня в год. 5. пополудни наука, по науці суплікація. 24. (субота) в годині 3. Сповідь. 25. (неділя) в годині 8. Торжественна Служба Божа. 1690 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ГАЗДИНІ - куховарки негайно потрібно на село. Рефлектується тільки на чесну, солідну і працьовиту особу. Зголошення слати на адресу А. Тершиляк, Залуква п. Галич. 1658 3-4

СПІВАНИК „Торбана" з нотами по 80 грошів дістанете в кождій книгарні. 1662 1-10

ПОЗІР кооперативи і крамниці! Смалець американський належить купувати тільки в одиноко Українському Товаристві „Уна" в Дрогобичі вул. Пілсудського 14. — Ціни фабричні. 1671 2—5

ПОЗІР рільники! Штучні навози, як томасину, суперфосфат, каїніт, сіль потасову і т. п. купуйте тільки в своїому одиноко Українському Товаристві „Уна" в Дрогобичі, Пілсудського 14. — Продаж вагоново і детайльно. Достава сейчас! — Ціни фабричні! — Догідні услівя кредиту. 1671 2-5

ДИВАНИ смирненські стрижені і ютові по фабричних цінах, ВАНК пл. Марійська 5, I. п. 1616а) 3-?

ФОРТЕПЯНИ на різні ціни під гарантією продає: Ганак, Пілсудського ч. 21, I. пов. 1632 4-10

САМОСТІЙНУ управу хати прийму. Винагорода: добре трактовання. Зголошення до Адміністрації під „Гідна довіря". 1684 1—3

КОНЦІПІЄНТ, д-р прав з 4-літньою практикою, пошукує місця у адвоката. Ласкаві зголошення приймає о. Ізидор Олесько (Olesko). 1687 1—3

УНЕВАЖНЮЮ військову книжочку ч. 255 виставлену через П.К.У. в Самборі на імя Антін Чайка з Кульчиць. 1-1

СКІРЯНІ рукавички „Glace" оказійно дешево поручає „Ліхт" Гетманська ч. 22. 1—1

БІЛЬШУ кількість камениць, віль, парцель в різних дільницях, кільканайцять земських маєтків корисно продасть Центральна Агенція, Коперника 14. 1677 1—1

ДЯК іспитований з теноровим голосом, жонатий, бездітний, що має консерваторійну школу, та добрий вишкіл хорального співу, грає на всіляких інструментах смичкових і дутих, має добру театральну практику, словом надається до всього, — пошукує відповідної посади від Томиної Неділі. Лука Брилінський Лани Польські, Камінка Струмилова. 1685

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ЛІКАР ЗАГАЛЬНОГО ШПИТАЛЯ
і Народної Лічниці

Д-р Софія Парфанович

ординує в недугах внутрішних і жіночих від 2—4
1664 1-2
при вулиці **Домагалічів ч. 2.**

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 46.
1058 **Пересвітлення Рантґеном** 6—24

Дентист Б. ЛЬОКЕР
у Станиславові вул. Собієського 14
Специяліст в золотих і білих коронах. Штучні зуби без піднебіння американською системою. Пацієнтів в провінції полагоджується до 24 годин. 1274 17—?

Байцуйте насіння Успулюном або сухою байцою Успулюн
ЙОСИФ КАРРАХ
Львів, Косцюшки 18.

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ в цілім краю звісна фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, Марійська пл. 5. Купую бриліянти золото, срібло, плачу найвисші ціни. 67-?

ПЕРЛЬМУТТЕРА УЛЬТРАМАРИНА

є безглядно найліпшою і найвидатнішою фарбою до біля, вапна і малярських цілей. Відзначена на виставах в Брукселі, Медіолані і Парижі золотими медалями. 1595 **Скрізь до набуття.** 8—?

ЗАВЯЗКОЮ

дитячої бібліотеки

при кожній Школі, Читальні й Кооперативі може стати слідуючих 25 книжечок

	Має образків:
1) Алі-Баба й 40 розбійників	32
2) Байки — Кокольського	34
3) Байки — Магира	21
4) Бжоли	135
5) Веселі оповідання	70
6) Вільгельм Тель	13
7) Волове очко	14
8) Дві казки	13
9) Добре серце	5
10) Жертвенні огні	1
11) Воробець—Молодець	6
12) Збірка віршиків „Веселка"	51
13) Історія про Галю і дядю	37
14) Казка про царевича Івана	29
15) Лесик і коминяр	9
16) „Малий Кобзар"	36
17) Народні байки	36
18) Олеся	4
19) Перекотигорошок	14
20) Пригоди лиса-Панаса	21
21) Пригоди лінивого котика	31
22) Пригоди Юрчика Кучерявого	76
23) Співомовки — Буша	66
24) Швець Копитко і качур Квак	21
25) Японські казки	4

Ціна цих 25 книжечок: 12 зол. Поручена пересилка 1 зол. За післяплатою: 13 зол. 80 сот. Найкраще прислати квоту 13 зол. переказом почтовим, а на відтинку подати замовлення цих 25 книжок. Замовлення й гроші слати на адресу:

В-во „Світ Дитини"
1676 **Львів, Зіморовича ч. 3.** 1—1

Заява.

Нижче підписані висловлюють свій протест проти демагогічного поводження президії Спілки українських лікарів у Ч.С.Р. у складі д-ра Матюшенко, д-ра Ортинського та лікаря Добриловського, вважають для себе неможливим надалі перебувати в її складі, завдяки тому, що зазначена президія своєю бездільністю протягом кількох років, привела „Спілку" до повного занепаду і виходять із її складу, здіймаючи з себе всяку відповідальність за її минуле та дальнійше поступовання. Цим заявляємо, що президія Спілки не має права виступати як перед нашими так і перед чужими установами від імени всіх українських лікарів, що перебувають у Ч.С.Р., а лише від тих, що залишаються в кількости декількох осіб в її складі. — *Д-р Платас Ол.* бувший член рев. комісії Спілки, *Д-р Антін Іващенко* був. член Спілки. 1688

Подяка.

Подобалось Всевишньому покликати до себе нашу Найдорощу Жінку і Маму бл. п. Йосифу Рондякову. Цей удар судьби був за тяжкий для нас, та помогли нам легче перенести його зави, співчуття і симпатій для дорогої нам Покійниці. В першу чергу почуваємося до зложення подяки д-ру Олександрові Подолинському за безкорисне лічення Покійниці в часі важкої її трилітної недуги. Дальше дякуємо Впр. оо. совітникам д-ру Кархутові, Кишакевичові і о. Туркевичеві, о. Каштанюкові, о. Яцевкові і пароховi Клепарова лат. обр. за провід і участь в похороні. Дякуємо ученицям третого курсу жіночого учительського семинара „Р. Ш." у Львові за вінок на домовину Покійниці і участь в похоронах. Хвальному Виділові і членам читальні „Просвіти" за посмертні оповістки і численну участь в похоронах, а читальняному Хорові за спів, який звеличав цей сумний обряд. Рівнож дякуємо Церковному Брацтву в Клепарові за численну участь в похоронах. Тай Ви всі Громадяни Клепарова і Львова, що не жаліли часу і труду, щоб своєю численною участю в похоронах облегчили наше тяжке горе, прийміть: Щире Спаси-Біг! 1683 1-1

Муж *Григорій Рондяк*; Доньки: *Ольга Турянська, Стефанія, Ірена*; Сини: *Роман, Ярослав, Володимир*; зять *д-р Іван Турянський.*

Клепарів, 13. березня 1928.

Ширіть наш часопис!

Рідка нагода — набути дешево книжки!
Через місяць березень продає книжки
з великою знижкою
Українська Книгарня й Антикварня
1681 у Львові вул. Рутовського 22. 1—?

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.